

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету тваринництва
та водних біоресурсів

Кононенко Р.В.

Протокол № 9 від 18 травня 2023 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри технологій

у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

Протокол № 10 від «17» травня 2023 р.

Завідувач кафедри

д. с.-г. н., проф. Лихач В.Я.

СХВАЛЕНО

Гарант програми

професор кафедри технологій у

птахівництві, свинарстві та вівчарстві

д. с.-г. н., проф. Прокопенко Н.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА»

Спеціальність:	204 – «Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва»
Освітня програма:	«Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва»
Факультет:	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники:	Лихач В.Я., завідувач кафедри кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві, доктор сільськогосподарських наук
	Грищенко С.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
	Грищенко Н.П., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
	Зламанюк Л.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

Київ – 2023 р.

**Опис навчальної дисципліни
“Технологія виробництва продукції свинарства”**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь				
Освітній ступінь	Бакалавр			
Спеціальність	204 – “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”			
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
Характеристика навчальної дисципліни				
Вид	Обов’язкова			
Загальна кількість годин	240			
Кількість кредитів ECTS	8			
Кількість змістових модулів	4			
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	Розрахунок руху поголів’я та забезпеченість свиней кормами (за шифрами)			
Форма контролю	Залік, екзамен			
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання				
	денна форма навчання	денна форма навчання СТН	заочна форма навчання	заочна форма навчання СТН
Рік підготовки	3, 4	2, 3	4, 5	2, 3
Семестр	6, 7	4, 5	8/9	4/5
Лекційні заняття	60 год.	60	12/10	4/10
Лабораторні заняття	60 год.	75	12/12	4/8
Самостійна робота	90 год.	135	94/96	106/100
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	5 год		

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції свинарства” має на меті дати студентам теоретичні знання і практичні навички з розведення, годівлі, утримання і використання свиней, закласти наукові основи одержання від тварин максимальної кількості високоякісної продукції. Мета досягається через вирішення спеціальних освітніх і виховних завдань.

Спеціальні освітні завдання вирішуються в процесі засвоєння студентами теоретичних і практичних основ дисципліни: походження і породи свиней, теоретичні основи селекції і методи розведення, організація племінної роботи, технологічні рішення виробництва свинини в різних умовах.

Крім спеціально освітніх, під час вивчення дисципліни вирішується також загальноосвітні і виховні завдання. У студентів розвивається світогляд і загальний кругозір, появляється можливість більш глибокого розуміння і пізнання ними суті біологічних властивостей живого організму, закономірностей його розвитку, взаємозв'язків організму і середовища. Вивчаючи фактичний матеріал, студенти поглиблюють свій світогляд, пізнають закони єдності організму тварини і навколишнього середовища, історичного розвитку організмів.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК) - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3 - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК7- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК1 - здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва;

ФК6 - здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва;

ФК9 - здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції птахівництва;

ФК10 - здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних порід свиней за сучасних технологій виробництва продукції свинарства;

ФК11 - здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для ефективного ведення технології виробництва і переробки їх продукції;

ФК12 - здатність організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва;

ФК13 - здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва

ПРН 5. Контролювати якість виконуваних робіт

ПРН 10. Застосовувати нормовану годівлю тварин.

ПРН 12. Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту.

ПРН 15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції свинарства

ПРН 16. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 17. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

ПРН 18. Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати

ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 21. Показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної та заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1 – “Походження, породи і продуктивність свиней”														
Народногосподарське значення свинарства, стан і перспективи розвитку галузі в Україні та світі	1		2				2		2					2
Топографія і характеристика статей свиней					2						2			
Походження свиней. Біологічні особливості диких і домашніх свиней	2		4				2		2					4
Класифікація і характеристика типів конституції свиней					2									2
Оцінка свиней за конституцією та екстер'єром	3				2									2
Породоутворення. Етапи формування сучасних заводських порід свиней. Породовипробування	4		4											4
Вимірювання і зважування свиней					2						2			
Визначення абсолютних і відносних приростів свиней	5				2									2
Характеристика порід свиней різних напрямів продуктивності	6		2				2							
Породи свиней універсального напрямку продуктивності							5							10
Породи свиней м'ясного напрямку продуктивності							5							10
Породи свиней сального напрямку продуктивності					2		6				2			10
Разом за змістовим модулем 1		30	12		12		22	30	4		6			23
Змістовий модуль 2 - Селекційно-племінна робота у свинарстві”														
Теоретичні основи селекції свиней	7		2				2		2					
Методи і техніка мічення свиней					2						2			
Оцінка, відбір і підбір у свинарстві	8		4				2							2
Прижиттєва оцінка товщини шпику свиней, вивчення стандарту «Свині для забою»					2		2							2
Контрольна відгодівля свиней	9				2		2				2			
Методи розведення свиней	10		4				2							4
Відтворювальні якості кнурів-плідників і свиноматок					2									4
Вивчення інструкції з бонітування свиней	11				2		2							6
Гібридизація – система розведення свиней.	12		2				2							6
Бонітування ремонтного та племінного молодняку					2		2				2			2
Організація селекційної роботи у племінних господарствах	13		2				2							4

Бонітування свиноматок				2								6
Організація селекційної роботи у товарних господарствах	14		2				2					4
Бонітування кнурів-плідників				2								6
Форми зоотехнічного обліку. Особливості ведення обліку на промислових комплексах	15		2		2		4					6
Разом за змістовим модулем 2		30	18		18		24	30	2		6	23
Змістовий модуль 3 - Традиційна технологія виробництва свинини												
Технологія виробництва свинини. Технологія як наука про виробництво. Моделювання технологічного процесу. Виробничий процес. Технологічна схема виробництва. Технологічний процес та операції	1		2				2					4
Основні технологічні визначення і терміни					2							
Формування і структура стада. Підготовка кнурів-плідників до парування. Фізіологічна і господарська зрілість, утримання і годівля. Використання кнурів-плідників	2		2				2					4
Технологічні схеми виробництва свинини					2							4
Підготовка маток до парування (осіменіння). Статевий цикл. Виявлення свиноматок в охоті. Стимуляція охоти. Строки парування (осіменіння). Форми, методи штучного осіменіння свиноматок.	3		4				2					4
Утримання, годівля та використання кнурів-плідників					2							4
Утримання і годівля холостих і поросних свиноматок	4				2		2			2		6
Ріст і розвиток ембріонів. Ембріональна смертність. Утримання і годівля поросних свиноматок. Підготовка маток до опоросу. Годівля та утримання підсисних свиноматок. Типи і конструктивні особливості станків для підсисних маток. Стимуляція і синхронізація охоти та опоросів свиноматок.	5		2				2					6
Утримання і годівля підсисних свиноматок					2		3					6
Годівля та утримання порослят-сисунів					2							4
Годівля та утримання підсвінків на дорощуванні	7				2							4
Біологічні особливості порослят-сисунів, що визначають спосіб їх вирощування. Критичні періоди вирощування порослят-сисунів.	6		4				3		2			
Вирощування порослят після відлучення. Особливості вирощування племінного і ремонтного молодняка.	8		2				3					6

Годівля та утримання відгодівельного молодняку свиней				2					2		
Техніка відгодівлі свиней	9		2	2		4		2			
Разом за змістовим модулем 3		30	18	18		23	30	4		4	24
Змістовий модуль 4 - Потокова технологія виробництва свинини											
Проекти свинарських комплексів. Основні принципи потокової технології виробництва свинини.	10		2			2		2			2
Визначення основних параметрів свинарського підприємства				2		2					2
Технологічний процес на дільницях: холостих, умовно-поросних, ремонтних свинок, підсисних свиноматок, вирощування порослят, відгодівлі молодняку	11		2			2					2
Методика розробки технологічного процесу для дільниці холостих, поросних і підсисних свиноматок				2		2					2
Особливості ведення фермерського господарства.	12		2			2					2
Методика розробки технологічного процесу для дільниці дорощування та відгодівлі				2		2					2
Переробка продукції свинарства	13		2			2					2
Методика розрахунку руху поголів'я за потокового виробництва свинини				2		4			2		2
Менеджмент і маркетинг у свинарстві	14		2			2					4
Розрахунок показників комплексу певної потужності				2		2			2		2
Заклучна. Прогрес і прогноз світового свинарства. Основні тенденції розвитку галузі в країні і за кордоном.	15		2	2							2
Разом за змістовим модулем 4		30	12	12		22	30	2		4	24
Курсовий проект - Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами (за шифрами)		30									
Усього годин		240	60	60		90	240	12		12	94

Програма та структура навчальної дисципліни для скороченого терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 1 – “Походження, породи і продуктивність свиней”							
Народногосподарське значення свинарства, стан і перспективи розвитку галузі в Україні та світі	1		2				2
Топографія і характеристика статей свиней					2		
Класифікація і характеристика типів конституції свиней	2				2		
Походження свиней. Біологічні особливості диких і домашніх свиней	3		2		2		2
Оцінка свиней за конституцією та екстер'єром					2		
Вимірювання і зважування свиней	4				2		
Породоутворення. Етапи формування сучасних заводських порід свиней. Породовипробування	5		2		2		
Визначення абсолютних і відносних приростів свиней					2		
Характеристика порід свиней різних напрямів продуктивності	6				2		2
Породи свиней універсального напрямку продуктивності							10
Породи свиней м'ясного напрямку продуктивності							10
Породи свиней сального напрямку продуктивності							10
Підсумкове заняття по модулю 1					2		
Разом за змістовим модулем 1			60	6		18	36
Змістовий модуль 2 - Селекційно-племінна робота у свинарстві”							
Теоретичні основи селекції свиней	7		2				2
Методи і техніка мічення свиней					2		
Оцінка, відбір і підбір у свинарстві	8				2		4
Прижиттєва оцінка товщини шпиків свиней, вивчення стандарту «Свині для забою»					2		2
Контрольна відгодівля свиней	9		2		2		2
Методи розведення свиней	10						4
Відтворювальні якості кнурів-плідників і свиноматок	11				2		
Вивчення інструкції з бонітування свиней та термінів, які використовуються у ній	12		2		2		2
Гібридизація – система розведення свиней.							4
Бонітування ремонтного та племінного молодняка					2		2
Організація селекційної роботи у племінних заводах і племінних репродукторах	13		2				2
Бонітування свиноматок					2		
Організація селекційної роботи у товарних господарствах	14				2		4

Бонітування кнурів-плідників					2		
Форми зоотехнічного обліку. Особливості ведення обліку на промислових комплексах	15		2				4
Підсумкове заняття по модулю 2					2		
Разом за змістовим модулем 2		60	10		18		32
Змістовий модуль 3 - Традиційна технологія виробництва свинини							
Технологія виробництва свинини. Технологія як наука про виробництво. Виробничий процес. Технологічна схема виробництва. Технологічний процес та операції	1		2				2
Основні технологічні визначення і терміни					2		
Формування і структура стада. Підготовка кнурів-плідників до парування. Фізіологічна і господарська зрілість, утримання і годівля. Використання кнурів-плідників	2		2				2
Технологічні схеми виробництва свинини					2		
Підготовка маток до парування (осіменіння). Статевий цикл. Виявлення свиноматок в охоті. Стимуляція охоти. Строки парування (осіменіння). Форми, методи штучного осіменіння свиноматок.	3		4				2
Утримання, годівля та використання кнурів-плідників					2		
Утримання і годівля холостих і поросних свиноматок	4				2		2
Ріст і розвиток ембріонів. Ембріональна смертність. Утримання і годівля поросних свиноматок. Підготовка маток до опоросу. Годівля та утримання підсисних свиноматок. Типи і конструктивні особливості станків для підсисних маток. Стимуляція і синхронізація охоти та опоросів свиноматок.	5		2				4
Утримання і годівля підсисних свиноматок					2		2
Біологічні особливості поросят-сисунів, що визначають спосіб їх вирощування: відсутність імунітету, недосконалість механізму терморегуляції, вікова ахлоргідрія, висока інтенсивність росту і обміну речовин. Критичні періоди вирощування поросят-сисунів.	6		4				4
Годівля та утримання поросят-сисунів					2		
Годівля та утримання підсвинків на дорощуванні	7				2		
Вирощування поросят після відлучення. Особливості вирощування племінного і ремонтного молодняка.	8		2				2
Годівля та утримання відгодівельного молодняка свиней					2		
Техніка відгодівлі свиней	9		2				4
Підсумкове заняття по модулю 3					2		
Разом за змістовим модулем 3		60	18		18		24
Змістовий модуль 4 - Потокова технологія виробництва свинини							
Проектування свинарських комплексів. Основні принципи потокової технології виробництва свинини. Спеціалізація приміщень і обладнання за виробничим призначенням, послідовність формування технологічних груп тварин, поточність та ритмічність виробництва, роздільно-цехова організація	10		2				6

праці, стандартизація продукції							
Визначення основних параметрів свинарського підприємства					2		
Технологічний процес на дільницях: холостих, умовно-поросних, ремонтних свинок, підсисних свиноматок, вирощування порослят, відгодівлі молодняка	11		2				6
Методика розробки технологічного процесу для дільниці холостих, поросних і підсисних свиноматок					2		
Особливості ведення фермерського господарства. Типи і розміри господарства. Планування заходів свинарської ферми. Механізація виробничих процесів. Заготівля, зберігання та підготовка кормів до згодовування	12		2				6
Методика розробки технологічного процесу для дільниці дорощування та відгодівлі					2		2
Переробка продукції свинарства	13		2				6
Методика розрахунку руху поголів'я за потокового виробництва свинини					2		
Менеджмент і маркетинг у свинарстві	14		2				6
Розрахунок показників комплексу певної потужності					2		4
Заклучна. Прогрес і прогноз світового свинарства. Основні тенденції розвитку галузі в країні і за кордоном.	15		2				
Підсумкове заняття по модулю 4					2		
Разом за змістовим модулем 4		60	12		12		36
Усього годин		240	60		60		120
Курсовий проект - Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами (за шифрами)		30				30	
Усього годин		270	60		60	30	120

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Топографія і характеристика статей свиней	2
2	Класифікація і характеристика типів конституції свиней	2
3	Оцінка свиней за конституцією та екстер'єром	2
4	Вимірювання і зважування свиней	2
5	Визначення абсолютних і відносних приростів свиней	2
6	Підсумкове заняття по модулю 1	2
7	Методи і техніка мічення свиней	2
8	Прижиттєва оцінка товщини шпиків свиней, вивчення стандарту «Свині для забою»	2
9	Контрольна відгодівля свиней	2
10	Відтворювальні якості кнурів-плідників і свиноматок	2
11	Вивчення інструкції з бонітування свиней та термінів, які використовуються у ній	2
12	Бонітування ремонтного та племінного молодняка	2
13	Бонітування свиноматок	2
14	Бонітування кнурів-плідників	2
15	Підсумкове заняття по модулю 2	2
16	Основні технологічні визначення і терміни	2
17	Технологічні схеми виробництва свинини	2
18	Утримання, годівля та використання кнурів-плідників	2
19	Утримання і годівля холостих і порослих свиноматок	2
20	Утримання і годівля підсисних свиноматок	2
21	Годівля та утримання порослят-сисунів	2
22	Годівля та утримання підсвинків на дорощуванні	2
23	Годівля та утримання відгодівельного молодняка свиней	2
24	Підсумкове заняття по модулю 3	2
25	Визначення основних параметрів свинарського підприємства	2
26	Методика розробки технологічного процесу для дільниці холостих, порослих і підсисних свиноматок	2
27	Методика розробки технологічного процесу для дільниці дорощування та відгодівлі	2
28	Методика розрахунку руху поголів'я за потокового виробництва свинини	2
29	Розрахунок показників комплексу певної потужності	2
30	Підсумкове заняття по модулю 4	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 – “Походження, породи і продуктивність свиней”		
1	Народногосподарське значення свинарства, стан і перспективи розвитку галузі в Україні та світі	2
2	Походження свиней. Біологічні особливості диких і домашніх свиней	2
3	Характеристика порід свиней різних напрямів продуктивності	2
4	Породи свиней універсального напрямку продуктивності	10
5	Породи свиней м'ясного напрямку продуктивності	10
6	Породи свиней сального напрямку продуктивності	10
	Разом за змістовим модулем 1	36
Змістовий модуль 2 - Селекційно-племінна робота у свинарстві”		
1	Теоретичні основи селекції свиней	2
2	Оцінка, відбір і підбір у свинарстві	2
3	Прижиттєва оцінка товщини шпику свиней, вивчення стандарту «Свині для забою»	2
4	Контрольна відгодівля свиней	2
5	Методи розведення свиней	2
6	Вивчення інструкції з бонітування свиней	2
7	Гібридизація – система розведення свиней.	2
8	Бонітування ремонтного та племінного молодняку	2
9	Організація селекційної роботи у племінних господарствах	2
10	Організація селекційної роботи у товарних господарствах	2
11	Форми зоотехнічного обліку. Особливості ведення обліку на промислових комплексах	4
	Разом за змістовим модулем 2	24
Змістовий модуль 3 - Традиційна технологія виробництва свинини		
1	Технологія виробництва свинини. Технологія як наука про виробництво. Моделювання технологічного процесу. Виробничий процес. Технологічна схема виробництва. Технологічний процес та операції	2
2	Формування і структура стада. Підготовка кнурів-плідників до парування. Фізіологічна і господарська зрілість, утримання і годівля. Використання кнурів-плідників	2
3	Підготовка маток до парування (осіменіння). Статевий цикл. Виявлення свиноматок в охоті. Стимуляція охоти. Строки парування (осіменіння). Форми, методи штучного осіменіння свиноматок.	2
4	Утримання і годівля холостих і поросних свиноматок	2

5	Ріст і розвиток ембріонів. Ембріональна смертність. Утримання і годівля порослих свиноматок. Підготовка маток до опоросу. Годівля та утримання підсисних свиноматок. Типи і конструктивні особливості станків для підсисних маток. Стимуляція і синхронізація охоти та опоросів свиноматок.	4
6	Утримання і годівля підсисних свиноматок	2
7	Біологічні особливості порослят-сисунів, що визначають спосіб їх вирощування. Критичні періоди вирощування порослят-сисунів.	4
8	Вирощування порослят після відлучення. Особливості вирощування племінного і ремонтного молодняку.	2
9	Техніка відгодівлі свиней	4
	Разом за змістовим модулем 3	24
Змістовий модуль 4 - Поточкова технологія виробництва свинини		
1	Проекти свинарських комплексів. Основні принципи потокової технології виробництва свинини.	6
2	Технологічний процес на дільницях: холостих, умовно-порослих, ремонтних свинок, підсисних свиноматок, вирощування порослят, відгодівлі молодняку	6
3	Особливості ведення фермерського господарства.	6
4	Методика розробки технологічного процесу для дільниці дорощування та відгодівлі	2
5	Переробка продукції свинарства	6
6	Менеджмент і маркетинг у свинарстві	6
7	Розрахунок показників комплексу певної потужності	4
	Разом за змістовим модулем 4	36
	Усього годин	120

6. Перелік тем курсових проектів

Назва курсового проекту	Шифр
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней великої білої породи	01,51
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней української степової породи	02,52
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней полтавської м'ясної породи	03,53
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней породи ландрас	04,54
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней миргородської породи	05,55
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней української степової рябої породи	06,56
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней української м'ясної породи	07,57
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней червоної білопоясної породи	08,58
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней великої чорної породи	09,59
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней породи уельс	10,60
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість кормами свиней породи дюррок	11,61
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при промисловому схрещуванні	12,62
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при простому відтворенні стада	13,63
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при традиційному відлученні поросят	14,64
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при ранньому відлученні поросят	15,65
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за власного ремонту стада	16,66
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за різних методів їх розведення	17,67
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при чистопородному їх розведенні	18,68
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами у племінному господарстві	19,69
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами у фермерському господарстві	20,70
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами у	21,71

товарному господарстві	
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при контрольній відгодівлі	22,72
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за різних строків відлучення поросят	23,73
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней при концентратному типі годівлі (комбікормами)	24,74
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами різної технології приготування	25,75
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за різного режиму і техніці годівлі	26,76
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за штучного осіменіння свиноматок	27,77
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при потоковому виробництві свинини	28,78
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами в умовах промислового комплексу	29,79
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при літньо-табірному утриманні	30,80
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при використанні пасовищ	31,81
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при використанні імпортих свиней м'ясного напрямку продуктивності	32,82
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при оптимальному використанні їх біологічних особливостей	33,83
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при відгодівлі їх до жирних кондицій	34,84
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами з використанням харчових відходів	35,85
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами з оптимальним використанням станкового обладнання для підсисних маток	36,86
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами з оптимальним використанням обладнання для їх годівлі	37,87
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами з оптимальним використанням обладнання для їх напування	38,88
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за оптимального мікроклімату у приміщеннях	39,89
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами в умовах оптимальної технології виробництва продукції свинарства	40,90
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами з використанням оптимальних приміщень для їх утримання	41,91
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при використанні альтернативних технологій виробництва продукції свинарства	42,92

Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при утриманні їх на глибокій підстилці	43,93
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при холодному методі їх утримання	44,94
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за різних методів їх відтворення	45,95
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за використання оптимального технологічного обладнання	46,96
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при виробництві продукції свинарства з використанням факторів селекції	47,97
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при виробництві продукції свинарства з використанням гібридизації	48,98
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами при виробництві екологічно чистої продукції	49,99
Розрахунок руху поголів'я та забезпеченість свиней кормами за дотриманням екологічних норм виробництва продукції свинарства	50,100

7. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання

1. Значення свинарства у вирішенні м'ясної проблеми
2. Походження домашніх свиней
3. Типи конституції свиней
4. Оцінка екстер'єру свиней
5. Формування європейських культурних порід
6. Фактори породоутворення
7. Територіальні /зональні/ системи розведення свиней
8. Методика створення порід
9. Породовипробовування та його значення
10. Велика біла порода
11. Українська степова біла порода
12. Північнокавказьська порода
13. Полтавська м'ясна порода
14. Українська м'ясна порода
15. Миргородська порода.
16. Велика чорна порода
17. Естонська беконна порода
18. Порода ландрас
19. Уельська порода
20. Порода дюррок
21. Заводські типи: етапи створення
22. Породне районування свиней в Україні
23. Кондиції свиней
24. Оцінка кнурців на елевері
25. Організація бонітування свиней
26. Особливості племінної роботи на комплексах
27. Біологічні особливості свиней
28. Біологічна і харчова цінність свинини
29. Класифікація методів розведення свиней
30. Відбір як фактор селекції
31. Підбір як фактор селекції
32. Інтервал між показниками та шляхи його скорочення
33. Ефект селекції і способи його визначення
34. Експериментальна селекція: суть та значення
35. Чистопородне розведення свиней
36. Комплексна селекція
37. Переважаюча селекція
38. Селекція на масність та якість свинини
39. Заводське схрещування
40. Ввідне схрещування: суть та значення
41. Відтворне схрещування свиней

42. Промислове схрещування та шляхи підвищення його ефективності
43. Мічення свиней
44. Гібридизація-система розведення свиней
45. Селекційна робота в племзаводі
46. Племінна робота на племрепродукторів
47. Племінна робота в товарному господарстві
48. Зоотехнічний облік в свинарстві та вимоги до його ведення
49. Бонітування племінного молодняку
50. Бонітування перевірюваних кнурів і маток
51. Контрольне вирощування молодняку
52. Контрольна відгодівля: методика і значення
53. Розведення свиней за лініями
54. Державні книги племінних тварин
55. Стресчутливість свиней і вади свинини: методи визначення і попередження
56. Розрахунок річної потреби в кормах
57. Формування і структура стада
58. Утримання і годівля порослих маток
59. Підготовка маток до опоросу та проведення опоросу
60. Утримання і годівля підсисних маток
61. Вирощування порослят сисунів
62. Біологічні особливості народжених порослят
63. Критичні періоди вирощування порослят-сисунів
64. Утримання порослят-сисунів
65. Строки відлучення та їх обґрунтування
66. Раннє відлучення порослят
67. Надраннє відлучення порослят
68. Вирощування порослят після відлучення
69. Вирощування ремонтного молодняку
70. Фактори, що визначають ефективність відгодівлі свиней
71. М'ясна відгодівля свиней
72. Беконна відгодівля
73. Відгодівля свиней до жирних кондицій
74. Способи підготовки кормів і техніка годівлі свиней при відгодівлі
75. Основні принципи потокової технології
76. Організація відтворення свиней на комплексах
77. Вирощування порослят після відлучення на комплексах
78. Відгодівля свиней на комплексах
79. Способи штучного осіменіння маток
80. Падіж порослят: причини і попередження
81. Одно-, двох- і трьохфазні системи утримання свиней: недоліки і переваги
82. Порядок реалізації свиней
83. Ветеринарно-санітарний захист свинарських підприємств
84. Стандарт на відгодованих свиней

Комплекти тестів

1. Зазначте цінні господарсько-корисні ознаки свиней

1. Висока плодючість
2. Тугорослість
3. Скороспілість
4. Низький рівень витрат корму
5. Пізньостиглість
6. Тривалий період поросності
7. Великий вихід м'ясопродуктів
8. Велика маса внутрішніх органів

2. Від яких диких предків походять домашні свині?

1. Бородавочник
2. Бабіруса
3. Європейський дикий кабан
4. Пекарі
5. Азіатський дикий кабан
6. Китицевуха свиня
7. Середземноморський дикий кабан

3. Виділіть типи конституції свиней:

1. Пропорційна	5. Ніжна щільна
2. Жирна	6. Ніжна рихла
3. Груба рихла	7. Груба щільна
4. Виснажена	8. Міцна

4. Вкажіть, за якими з названих форм і в якій послідовності ведуть облік продуктивності свиноматок, що перевіряються:

1. Зведена відомість бонітування свиней
2. Картка племінної свиноматки
3. Станкова картка підсисної свиноматки
4. Книга обліку опоросів і приплоду свиней
5. Журнал обліку парування і осіменіння свиней
6. Книга обліку вирощування ремонтного молодняку

5. Зазначте для кожного із наведених способів прижиттєвого визначення товщини шпику відповідні прилади:

Спосіб:	Прилади:
А. Електрометричний	1. Конструкції Біл НДІТ
Б. Механічний	2. УЗБЛ-2
	3. УТ-40 СЦП
	4. УОТШ-2
	5. ПУДС
	6. Харків-1
	7. Харків-2
	8. ТУК-2

6. Укажіть місце вимірювання товщини шпику:

1. На лівому боці над 7-8 ребром	3. На рівні 6-7-го грудних хребців
2. На правому боці над 7-8 ребром	4. На холці між лопатками

7. Зазначте для кожного із наведених термінів відповідне його визначення:

Термін:	Визначення:
1. Ремонтний молодняк	А. Свинки або кнурці від народження до першого парування, призначені для відтворення стада
2. Провідна група	Б. Дорослі тварини стада, призначені для одержання молодняку
3. Племінні свині	В. Найбільш продуктивні тварини основного стада і призначені для одержання ремонтного молодняку
4. Племінний молодняк	Г. Свинки або кнурці від відбору (придбання) на вирощування до першого парування, призначені для заміни основного стада
	Д. Тварини з відомим походженням не менше як ц трьох рядах предків призначені для одержання племінного молодняку

8. Які показники враховують при оцінці свиноматок за якістю нащадків:

1. Кількість спожитих кормів	5. Товщина шпику (прижиттєво)
2. Скороспілість	6. Товщина шпику напівтуші
3. Жива маса	7. Довжина тулуба
4. Витрати кормів	8. Довжина напівтуші

9. Вкажіть вади екстер'єру, за наявності яких свиней не бонітують, а вибраковують зі стада:

1. Рідка щетина	9. Сосків менше 14
2. Короткий тулуб	10. Кратерні соски
3. Криворилість	11. Грубі лопатки
4. Вузько поставлені очі	12. Провисла спина
5. Слабко виповнені окороки	13. Різкий перехват за лопатками
6. Сосків менше 12	14. Різкий перехват у крижах
7. Недостатньо широка холка	15. Недостатньо розвинені окороки
8. Нерівномірно розміщені соски	16. Недостатньо широкі плечі

10. Зазначте ознаки, за якими встановлюють сумарний клас основних кнурів:

1. Жива маса	10. Багатоплідність спарованих ними свиноматок
2. Жива маса нащадків	11. Середня маса потомства у 45-60 днів
3. Великоплідність	12. Маса окорока
4. Довжина тулуба нащадків	13. Площа "м'язового вічка"
5. Довжина тулуба	14. Товщина шпику (прижиттєво)
6. Скороспілість потомства	15. Товщина шпику напівтуші потомства
7. Власна скороспілість	16. Витрати кормів на 1 кг приросту
8. Збереженість приплоду	17. Довжина напівтуші потомства
9. Довжина беконної половинки	18. Оплата корму приростами

11. Зазначте оптимальну норму навантаження свиноматок на одного кнура при сезонній системі опоросів:

1. 5-10	3. 15-20
2. 10-15	4. 20-25

12. Зазначте оптимальні терміни виявлення охоти і осіменіння свиноматок:

Кратність осіменіння	Виявлення охоти	Термін осіменіння після виявлення охоти, год
А. Однократно	1. Вранці	а. 12
Б. Двократно	2. Увечері	б. 12 - 24
	3. Вранці і увечері	в. 24

13. Зазначте структуру стада свиней у племінному репродукторі (за Яременком В.І.)

Виробнича група		Структура, %		
		А	Б	В
1.	Кнури плідники	1-0,1	0,9	1,0
2.	Ремонтні кнурці	0,8-0,08	0,5	0,8
3.	Свиноматки основні	10	6	8
4.	Свиноматки перевірювані	15	5	6
5.	Поросята-сисуні	35-40	20-22	20
6.	Поросята 2-4-міс. віку	34-39	17-19	16-18
7.	Ремонтний молодняк 4-міс. віку	2-5	6-7	45-48
8.	Відгодівельний молодняк	-	38-40	1,5-2
9.	Дорослі свині, вибракувані для відгодівлі	2-2,5	1,5-2	0,2

14. Зазначте технологічні операції та їх послідовність у передпоровний період свиноматок:

1. Розмістити в індивідуальних станках
2. Провести дегельмінтизацію
3. Очистити і провести ремонт станків та обладнання
4. Провести дезінфекцію станків і обладнання
5. Навісити станкові картки обліку /ф. № 8-СВ/
6. Вимити маток теплою водою /влітку/ або протерти ганчіркою, змоченою креоліном /взимку/
7. Перед опоросом замінити підстилку
8. Обмити задню частину тіла матки розчином креоліну і насухо витерти

15. Зазначте технологічні операції та їх послідовність під час і після опоросу свиноматок:

1. Прибрати у станках послід
2. Напоїти маток теплою водою /краще відвійками/
3. Енергійно витерти тіло поросят рушником або мішковиною
4. Звільнити рот, ніс і вуха поросят від слизу
5. Обрізати пуповину / 5-6 см від живота/
6. Новонароджених поросят розмістити у тепле лігво /ящик/
7. Продезінфікувати вим'я і соски та підпустити поросят до матки
8. Змазати пуповину 10% - вим розчином йоду
9. Замінити підстилку
10. У новонароджених поросят скусити щипцями клиновидні (чорні) зуби

16. Укажіть причину, яка зумовлює аліментарну анемію поросят-сисунів:

1. Особливості росту	3. Захворювання поросят-сисунів
2. Дефіцит заліза в молоці свиноматки	4. Порушення обміну заліза в організмі

17. Укажіть оптимальні параметри температурного режиму вирощування поросят-сисунів:

Декада	Температура, °С
1. Перша	А. 18-20
2. Друга	Б. 22
3. Третя	В. 22-24
4. Перед відлученням	Г. 24-26
	Д. 26-30
	Е. 32-34

18. Зазначте для кожної із наведеної стадії онтогенезу відповідну характеристику:

Стадія онтогенезу:	Характеристика
1. Плодова	А. Триває з 39 доби до народження. Інтенсивний ріст абсолютної маси, розвиток мозкових центрів, що визначають здатність до дихання, ссання, травлення, руху, теплопродукції
2. Статевого дозрівання	Б. Починається з утворення зиготи і триває 22 доби. Інтенсивний ріст і початок диференціювання основних систем і органів.
3. Новонародження	В. Триває до відлучення поросят від свиноматки і в цей час молоко /і не тільки материнське/ є основним джерелом забезпечення потреби організму поросят в поживних речовинах
	Г. Розпочинається з 4-місячного віку, молодняк дає значні абсолютні прирости. У тварин регулярно повторюються статеві цикли, розвиваються вторинні статеві ознаки
	Д. Триває кілька днів - від народження до початку нормальної життєдіяльності. Відбуваються зміни характеру дихання, кровообігу і живлення, становлення терморегуляції, вироблення умовних рефлексів на зовнішні фактори

19. Укажіть оптимальні умови вирощування ремонтних свинок:

Розмір групи, гол.	Фронт годівлі, см	Перетравного протеїну на 1 корм. од., г	Середньодобові прирости, г
А. 30	1. 40	а. 110	α. 550
Б. 20	2. 30	б. 120	β. 600
В. 10	3. 20	в. 130	γ. 650

20. Укажіть корми, що покращують якість свинини:

1. Макуха	7. Овес
2. Рибні відходи	8. Просо
3. Ячмінь	9. Кукурудза /більше 35% за поживністю/
4. Горох	10. Вика
5. Висівки	11. Жирне рибне борошно
6. Молочні відвійки	12. М'ясо-кісткове борошно

21. Укажіть корми, що погіршують якість бекону:

1. Макуха	7. Просо
2. Ячмінь	8. Овес
3. Висівки	9. Зелені корми
4. Рибні відходи	10. М'ясо-кісткове борошно
5. Горох	11. Жирне рибне борошно
6. Молочні відвійки	12. Кукурудза /більше 35 % за поживністю/

22. Укажіть показники, що характеризують наведені категорії вгодованості свиней:

Категорія	Показники		
	вік, міс.	жива маса, кг	товщина шпику, см
1. Перша	А. до 8 міс.	1. 20-60	а. 1,5 – 4
2. Друга	Б. до 2 міс.	2. 60-150	б. 1,5 –3,5
3. Третя	В. не обмеж.	3. 80-105	в. 4,1 і більше
4. Четверта		4. 4-8	г. не менше 1
5. П'ята		5. більше 150	д. не д. більше 1
		б. не обмеж.	

23. Приведіть у відповідність терміни та їх визначення:

Термін:	Визначення терміну:
А. Буферна група	1. Поголів'я молодняка або свиноматок, що формують протягом кроку ритму
Б. Санітарний період	2. Загальне поголів'я свиней, відгодованих на комплексі за рік
В. Потужність комплексу	3. Поголів'я холостих свиноматок, а також ремонтних свинок після вирощування у стані охоти, яке є постійно на комплексі
	4. Час від початку до закінчення першого виробничого циклу
	5. Поголів'я свиней різних груп, що нагромаджується і підтримується на стабільному рівні
	6. Час необхідний для прибирання і дезинфекції станків.

24. Зазначте показники, від величини яких залежить кількість свиноматок на комплексі:

1. Процент бракування свиноматок
2. Крок ритму
3. Репродуктивний період свиноматок
4. Тривалість санітарного періоду
5. Коефіцієнт заплідненості свиноматок
6. Вихід ділових поросят на опорос
7. Розмір крокової групи
8. Коефіцієнт збереженості поросят після відлучення
9. Розмір буферної групи

25. Зазначте показники, від величини яких залежить розмір крокової групи свиноматок, відібраних для осіменіння /в стані охоти/:

1. Тривалість кроку ритму
2. Загальна кількість свиноматок
3. Тривалість санітарного періоду
4. Процент бракування свиноматок
5. Тривалість репродуктивного періоду свиноматок
6. Тривалість періоду поросності

26. Приведіть у відповідність визначення різних систем утримання свиней:

Система утримання:	Визначення:
А. Однофазна	1. Поросят після відлучення залишають до 3-місячного віку у переобладнаних маточних станках, а потім переводять у цех відгодівлі
Б. Двофазна	2. Поросят після відлучення переводять в цех для вирощування /до 3-4 міс. віку/, а потім - у цех відгодівлі
В. Трифазна	3. Поросят після відлучення залишають для вирощування і відгодівлі у переобладнаних маточних станках

27. Укажіть оптимальні умови утримання для підсисних свиноматок:

Спосіб утримання	Фронт годівлі	Температура повітря взимку, °С	Комбікорм
А. Груповий	1. Не обмеж.	а. 18	I. Повнораціонний
Б. Індивідуальний	2. 35	б. 22	II. Концентрат
	3. 47		

28. Укажіть оптимальні умови відгодівлі молодняка свиней:

Площа станка на 1гол, м ²	Фронт годівлі, см	Температура повітря, °С	Вологість повітря, %
1. 0,7	А. 30	1. 18	а. 80
2. 0.9	Б. 33	2. 20	б. 60
3. 1,1	В. 35	3. 22	в. 70

29. Укажіть температуру диму, яка повинна бути на виході при холодному коптінні окороків:

1. 90-100
2. 80-100
3. 60-80
4. 40-60
5. 20-25

30. Укажіть норматив виходу гною та сечі від поросної свиноматки за добу:

Гній, кг	Сеча, л
А. 10	1. 6
Б. 9	2. 8
В. 8	3. 5
	4. 10

8. Методи навчання

Метод навчання – це певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети.

При вивченні дисципліни застосовуються словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо), наочні (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі), практичні (шляхом виконання практичних дій студент отримує інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходить до тих знань, які необхідно засвоїти, а також дослідницький метод навчання (для розв'язання завдання творчого рівня засвоєння).

9. Форми контролю

Продовж семестру здійснюється поточний контроль знань за результатами опанування матеріалу змістовного модуля, по закінченню – підсумковий контроль знань. Для контролю знань студентів застосовуються тестові контрольні завдання і п.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

11. Навчально-методичне забезпечення

для лекційних занять:

- підготовлені і використовується 30 таблиць і схем;
- фотографії свиней різних порід і макет 2-ярусного вирощування молодняку;
- підготовлено і видано підручник, навчальний посібник і монографія (вказано в переліку (підрозділ 10.1)).

для лабораторних занять:

- обладнано навчальну аудиторію (17 планшетів і 8 фотографій, на яких висвітлена технологія виробництва свинини);
- фільми (породи свиней, техніка проведення опоросу, технологія виробництва свинини ЗАТ “Агро-Союз”, свинарство Данії та ін.)
- підготовлено і видано методичні вказівки:

1. Засуха Ю.В., Цицюрський Л.М., Ткачук В.М. та ін. Технологія виробництва продукції свинарства. Програма і методичні рекомендації вивчення навчальної дисципліни. К.: 2006. – 52с.

2. Засуха Ю.В., Волощук В.М., Лук'янчук Н.В. Технологія виробництва продукції свинарства. Базова контролююча програма для проведення тестового іспиту студентів. - К.: 2011. – 45с.

3. Засуха Ю.В., Лук'янчук Н.В., Волощук В.М., Козак Р.В. Робоча програма та методичні рекомендації для виконання курсового проекту з дисципліни «Технологія виробництва продукції свинарства».-К.: 2011.- 58 с.

для навчальної і виробничої практики:

Підготовлено і видано:

1. Програма навчальної практики для студентів 1 курсу факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва за напрямком – Зооінженерія / Ю.В. Засуха, М.Ю.Сичов, В.І. Костенко та ін. – К.: НАУ, 2003. – 9с.

2. Програма та методичні вказівки до виробничої практики студентів 4 курсу зооінженерного факультету / М.Ю. Сичов, В.І. Костенко, К.А. Найденко та ін. – К.: НАУ, 2006. – 22с.

для виконання випускних робіт (проектів)

Підготовлено і видано:

1. Методичний посібник для виконання випускної роботи студентами за напрямком підготовки 1302 “Зооінженерія” (І.І. Ібатуллин, М.О. Захаренко, Л.М. Цицюрський та ін. – К.: НАУ, 2000. – 82 с.).

2. Методичні рекомендації для виконання випускної роботи ОКР “Бакалавр” студентами денної та заочної форми навчання зі спеціальності 6.130.200 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва / М.Ю. Сичов, В.І. Костенко, К.А. Найденко та ін. НАУ. – 2006. – 18с.

Забезпеченість технічними засобами, обчислювальною технікою та методичними матеріалами до них

Навчальний процес з дисципліни забезпечений:

- комплектом обладнання для мічення свиней різними способами;
- приладами для електрометричного і ультразвукового визначення товщини шпику і поросності (УОТШ-1, ТУК-2, ПУДС).
- приладом для біопсії сала і м'язової тканини (Словаччина);
- навчальною комп'ютерною програмою для розрахунку потокового виробництва свинини (дискета додається);
- станковим обладнанням для утримання свиней та обладнанням для годівлі, напування та підтримання оптимального мікроклімату.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Внутрішньопородний тип свиней породи дюрок української селекції «Степовий»: монографія / В.С. Топіха, А.А. Волков, В. Я. Лихач, С.С. Іванов, А.В. Лихач, С.А. Гнатюк, Р.О. Трибрат. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 266 с., 92 табл., 16 рис. (ISBN 978-617-7890-61-3)

2. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / І. І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов [та ін.]; за ред. І.І. Ібатулліна. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 612 с.

3. Іванов В.О. Біологія свиней / В.О. Іванов, В.М. Волощук. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2009. – 304 с.

4. Лихач В. Я. Лихач А. В. Технологічні інновації у свинарстві : монографія. К. : НУБіП України, 2020. 290 с.

5. Нове в технології виробництва і переробки продукції тваринництва : монографія / В.О. Іванов, В.М. Волощук; ІС І АПВ НААН. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2019. – 434 с.

6. Підвищення продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень : монографія / В. Я. Лихач, Р. В. Фаустов, П. О. Шебанін, А. В. Лихач, Л. Г. Леньков. Миколаїв : Іліон, 2022. 275 с., 75 табл., 32 рис. <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/9332>

7. Практична реалізація існуючих та удосконалених технологій виробництва продукції свинарства : монографія / М. Г. Повод, В. Я. Лихач, А. В. Лихач, Д. М. Оборонько. Миколаїв: Іліон, 2022. 375 с., 88 табл., 84 рис. <http://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/9331>

8. Свинарство: монографія / [В.М. Волощук, В.П. Рибалко, М.Д. Березовський та ін.]; за наук. ред. В.М. Волощука. – К.: Аграрна наука, 2014. – 592 с.

9. Теоретичні та практичні основи спрямованого вирощування молодняку свиней: монографія / [Ю.В. Засуха, В.М. Волощук, С.М. Грищенко та ін.] – К.: ЦК «Компрінт». – 2016. – 250 с.

10. Технологічні інновації у свинарстві : монографія / В. Я. Лихач, А. В. Лихач. Київ : ФОРМ Ямчинський О.В., 2020. 291 с., 101 табл., 65 рис. (ISBN 978-617-7890-62-0)

11. Технологія виробництва продукції свинарства: навч. посіб. / [В. С. Топіха та ін.]. Миколаїв : МНАУ, 2012. – 453 с.

12. Технологія виробництва продукції свинарства : навчальний посібник [М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жишка, В. Нечмілов та ін.]; за ред. М. Г. Повода. К. : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 356 с.

13. Технологія виробництва продукції свинарства: навч. посіб. / [Ю.В. Засуха, В.М. Волощук, В.О. Іванов та ін.]; За загал. ред. Ю.В. Засухи та В.М. Волощука. – К.: ЦК «Компрінт». – 2016. – 535 с.

14. Технологія відтворення свиней: навч. посіб. / [М.Г. Повозніков, Ю.В. Засуха, В.М. Кондратюк та ін.]. – К.: ЦК «Компрінт». – 2015. – 124 с.

15. Management of innovative technologies creation of bio-products: monograph / V. Lykhach, A. Lykhach, M. Duczmal, M. Janicki, M. Ogienko, A. Obozna, O. Kucher, R. Faustov. Opole-Kyiv, 2020. 222 p. 85 tab. Fig. 14 (ISBN 978-83-66567-16-0), Polska https://www.wszia.opole.pl/wp-content/uploads/2020/05/ebook_management_of_innovative_technologies.pdf

Додаткова

1. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин : навч. посіб. / М.В. Павлюк – Київ : НМЦ «Агроосвіта», 2017. – 140 с.

2. Маньковський А.Я. Технологія продуктів забою тварин: підручник/ А.Я. Маньковський, Т.А. Антонюк . – К.: Агроосвіта, 2014. – 336 с.

3. Сучасні методики досліджень у свинарстві / Інститут свинарства УААН. – Полтава, 2005. – 228 с.

4. Технологія м'яса і м'ясопродуктів: Підручник / М.М.Клименко, Л.Г., Віннікова, І.Г.Бережа та ін.; За ред. М.М. Клименка. – К.: Вища освіта, 2006.

5. Теоретичні та практичні основи технологій виробництва продукції тваринництва: Підручник / Ліннік В.С., Медведєв А.Ю., Прудніков В.Г., Петруша Є.З., Козир В.С., Нагорний С.А., Ліхтер М.І., Мірошніченко І.П.. – Луганськ, 2015

6. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва: підруч./ Бусенко О.Т., Столюк В.Д., Маценко М.І. та ін.; за ред. О.Т. Бусенка. – К.: «Агроосвіта», 2013. – 493 с.: іл.

Інформаційні ресурси

1. https://pidruchniki.com/1436111261847/ekonomika/organizatsiya_kontroly_u_viobnitstva_produktsiyi_tvarinnitstva

2. <http://animal.kharkov.ua/index.php/zhivotnovodstvo>

3. <http://iabg.org.ua/>

4. <http://naas.gov.ua/>

5. <https://landlord.ua/news/tvarinnitstvo/>

6. <https://tvarynnyctvoua.at.ua/>

7. <http://necu.org.ua/promyslove-tvarynnyctstvo/>

8. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/05/zb_tu2017pdf.pdf

9. <https://minagro.gov.ua/ua/napryamki/tvarinnictvo/analiz-ta-monitoring-stanu-galuzej-tvarinnictva>
10. <http://agroua.net>
11. <https://agroday.com.ua/2019/07/10/vydatky-n-u-tvarynnytsku-galuz-investovano-1-3-mlrd-grn/>
12. <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/kroli-ovcy-i-korovy-analiz-rynka-zhivotnovodstva-ukrainy>
13. <https://scholar.google.com.ua/citations?user=xAj0pJUAAAAJ&hl=ru>
14. <http://asu.pigua.info/>
15. <http://uacouncil.org/uk>
16. <https://www.asf.vet.ua/index.php/purpose-project/about-asf/198-vypadky-achs-v-ukraini-z-2012-roku>